

Tillgång på specialistsjuksköterskor och röntgensjuksköterskor 2014

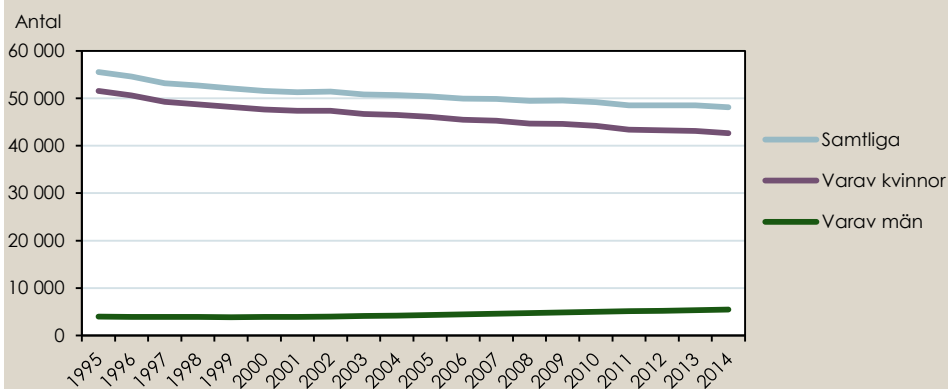
Antalet specialistsjuksköterskor minskade med 7 procent i förhållande till befolkningen mellan 2009–2014. Utvecklingen skiljer sig mycket mellan olika specialiteter. Internmedicin och/eller kirurgi har minskat med nästan 40 procent och ambulanssjukvård har ökat med cirka 80 procent. Under samma tidsperiod har antalet röntgensjuksköterskor per 100 000 invånare ökat med 1,6 procent.

Specialistsjuksköterskor

Antalet specialistsjuksköterskor minskar

Antalet specialistsjuksköterskor sysselsatta inom hälso- och sjukvården har minskat med nästan 7 500 personer på drygt 20 år, från cirka 55 500 år 1995 till cirka 48 000 år 2014. Under samma tidsperiod har antalet manliga specialistsjuksköterskor ökat från drygt 4000 till nästan 5 500.

Figur 1. Specialistsjuksköterskor sysselsatta inom hälso- och sjukvården efter kön, 1995–2014

Källa: Nationella planeringsstödet (NPS) register, Socialstyrelsen

För perioden 2009–2014 var minskningen störst för specialiteterna internmedicin och/eller kirurgi¹, där antalet per 100 000 invånare sjönk med 37,6 procent, se tabell 1. Samtidigt ökade antalet specialister inom ambulanssjukvård, som är en relativt ny specialitet, med 79 procent i förhållande till befolkningen. Flera av de större specialistgrupperna har minskat de senaste åren. Ett undantag är den näst största gruppen anestesijukvård och/eller intensivvård¹ som ökade med 1,9 procent i förhållande till befolkningen under perioden 2009–2014. Trots att antalet specialistsjuksköterskor minskar, har fler utbildats de senaste åren jämfört med 1995–2006. Sedan 2007 har ca 2 000 sjuksköterskor årligen utbildats till specialister.

¹ Dessa två specialiteter kan inte särredovisas eftersom de tidigare var del i samma utbildning.

Tabell 1. Antalet specialistsjuksköterskor per 100 000 invånare november 2014 samt procentuell förändring, efter specialitet

Specialitet	Antal per 100 000 invånare	Procentuell förändring	
		2013–2014	2009–2014
Anestesisjukvård och/eller intensivvård	108,3	-0,7	1,9
Operationssjukvård	39,4	-0,8	1,5
Ambulanssjukvård	18,7	10,5	79,0
Intermedicin och/eller kirurgi	68,0	-10,4	-37,6
Onkologi	11,6	0,0	2,5
Hälsa- och sjukvård för barn och ungdomar	46,4	0,7	9,7
Vård av äldre	5,9	7,3	33,6
Psykiatrisk vård	50,7	-3,2	-10,8
Distriktssköterska	144,5	-1,2	-4,4
Samtliga specialistsjuksköterskor	493,5	-2,0	-7,0

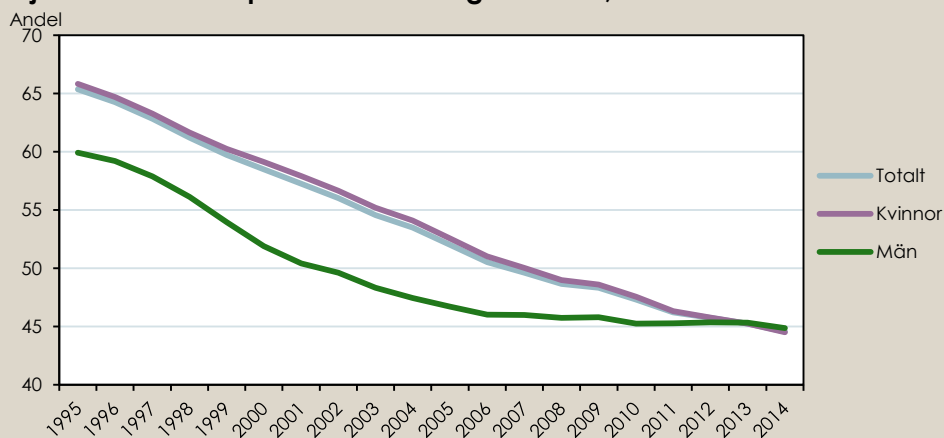
Källa: Nationella planeringsstödets (NPS) register, Socialstyrelsen

Färre sjuksköterskor vidareutbildas till specialister

Bland sjuksköterskor som är sysselsatta inom hälso- och sjukvården är det 45 procent som har minst en examen från specialistutbildning för sjuksköterskor. År 1995 var motsvarande andel 65 procent, se figur 2.

Det är viktigt att komma ihåg att det finns flera vidareutbildningar och fristående kurser för sjuksköterskor utöver de som ingår bland specialistutbildningarna, exempelvis utbildningar inom ögonsjukvård och laboratoriearbete. Uppgifter om hur många sjuksköterskor som går dessa utbildningar finns inte i Socialstyrelsens register.

Figur 2. Andel sjuksköterskor sysselsatta inom hälso- och sjukvården med specialistutbildning efter kön, 1995–2014

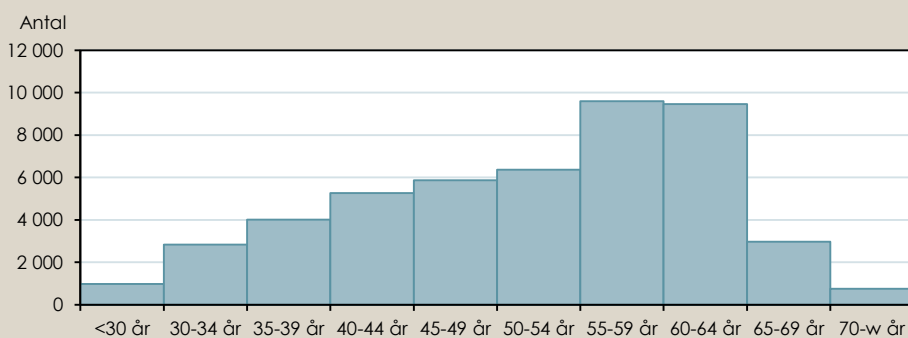

Källa: Nationella planeringsstödets (NPS) register, Socialstyrelsen

Hög andel äldre bland specialistsjuksköterskorna

Nästan hälften, 47 procent, av samtliga specialistsjuksköterskor sysselsatta inom hälso- och sjukvården är 55 år eller äldre. Detta innebär att inom de närmaste 15 åren kommer en stor andel av dagens befintliga specialistsjuksköterskor i vården att pensioneras.

Figur 3. Åldersfördelningen hos specialistsjuksköterskor sysselsatta inom hälso- och sjukvården, november 2014

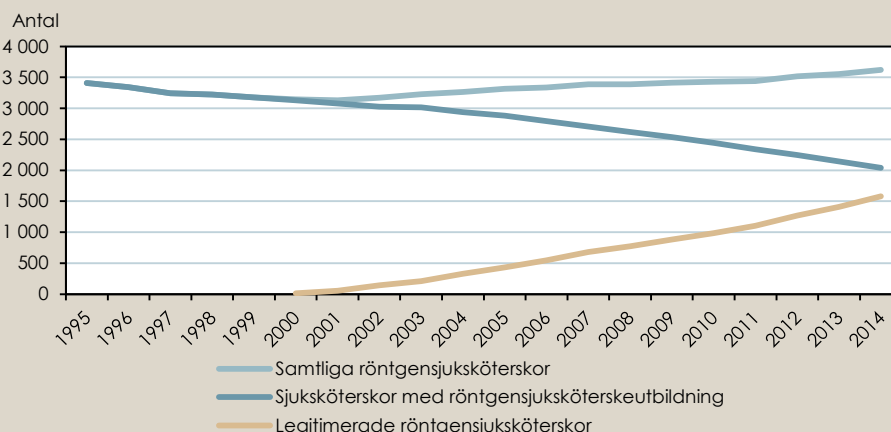

Källa: Nationella planeringsstödet (NPS) register, Socialstyrelsen

Röntgensjuksköterskor

Legitimationskrav för yrkesgruppen röntgensjuksköterska är förhållandevis nytt då de första legitimationerna utfärdades 2000. Därför består statistiken i rapporten av både legitimerade röntgensjuksköterskor och sjuksköterskor med vidareutbildning som röntgensjuksköterskor. Vidareutbildningen är inte längre tillgänglig, varför det är naturligt att antalet sjuksköterskor med röntgensjuksköterskeutbildning sysselsatta inom hälso- och sjukvården har minskat, se figur 4.

Figur 4. Antal röntgensjuksköterskor inom hälso- och sjukvården, 1995-2014

Källa: Nationella planeringsstödet (NPS) register, Socialstyrelsen

Kvaliteten på statistik kan påverkas av att specialistbevis saknas

Socialstyrelsens andra rapporter om legitimerad personal och specialister är baserade på utfärdade legitimationer och specialistbevis. Men statistiken om specialistsjuksköterskor är främst baserad på uppgifter om examen från Universitets- och högskoleregistret och inte baserat på utfärdade specialistbevis. Uppgifterna om sjuksköterskors vidareutbildningar 1994–2001 har Socialstyrelsens inhämtat från registerutdrag från samtliga högskolor med specialistutbildning. Därför kan kvaliteten i denna rapport vara något sämre än i Socialstyrelsens andra rapporter om hälso- och sjukvårdspersonal. För mer information se kvalitetsbeskrivningen i länken nedan.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:

www.socialstyrelsen.se/publikationer2016/2016-11-2

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/halsoochsjukvardspersonal

Kontakt:

Lukas Ryan, statistikfrågor

Telefon: 075-247 34 50

E-post: lukas.ryan@socialstyrelsen.se

Hans Schwarz, statistikfrågor

Telefon: 075-247 35 78

E-post: hans.schwarz@socialstyrelsen.se
